

ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ «ГРОМАДСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ».

В умовах сучасних трансформаційних процесів, що відбуваються у всіх соціокультурних сферах суспільного життя актуалізуються питання підготовки молодшої людини, майбутнього фахівця як соціально-активної особистості, спроможної мобільно, оперативно, свідомо і відповідально працювати і діяти. Значні можливості для вирішення означених завдань має громадська діяльність, яка виступає основою для формування лідерських якостей особистості, її соціальної активності, відповідального ставлення до взаємодії із соціумом.

Мета статті: на основі теоретичного аналізу визначити суть поняття «громадська діяльність» та схарактеризувати його зміст.

У дослідженні ми використовували такі методи: аналіз, узагальнення, систематизація психолого-педагогічних, соціологічних, філософських праць учених, енциклопедично-довідкової літератури з питань громадської діяльності особистості.

У статті представлені результати теоретичного аналізу поняття «громадська діяльність». Схарактеризовано зміст та сутність означеного поняття. Висвітлені різні підходи до тлумачення поняття «громадська діяльність» представниками психологічної, соціологічної, філософської, педагогічної наук. У дослідженні визначені термінологічні межі близьких за змістом понять: «соціальна діяльність», «громадська активність», «соціальна активність», «громадянська активність», встановлено різницю між ними та ступінь співвідношення цих понять. З'ясовано що поняття «соціальна діяльність» значно ширше за поняття «громадська діяльність», оскільки охоплює усі способи активної взаємодії індивідуума з соціумом. Проте, «громадська діяльність» реалізується лише у спектрі безоплатної неприбуткової діяльності. Розкрито зв'язок поняття «громадська діяльність» з поняттями «громадська активність» та «соціальна активність». Визначені методи та форми громадської діяльності, її напрями. На основі вивчення та аналізу наукової, довідкової літератури представлено визначення громадської діяльності як самостійної, добровільної діяльності, спрямованої на вирішення соціально значущих завдань, важливих суспільних проблем.

Ключові слова: діяльність, активність, громадська діяльність, соціальна діяльність, особистість.

Kin O. M. Theoretical analysis of concept "public activity". In the conditions of modern transformational processes taking place in all sociocultural spheres of public life new requirements to education of youth are put forward. It is important to prepare a socially active person who is able to work and act mobile, quickly, consciously and responsibly. Public activities have significant opportunities to address these issues. Public activity is the basis for the formation of leadership qualities of the individual, his social activity, a responsible attitude to interaction with society.

The purpose of the article: to carry out a theoretical analysis and determine the essence of the concept of «public activity» and characterize its content.

We used the following methods: analysis, generalization, systematization of psychological and pedagogical, sociological, philosophical works of scientists, encyclopedic reference books on social activities of the individual. The article presents the results of theoretical analysis of the concept of «public activity».

The content and essence of a certain concept are characterized. Different approaches to the interpretation of the concept of «public activity» by representatives of psychological, sociological, philosophical, pedagogical sciences are highlighted. In the study of certain terminological concepts: «social activity», «public activity», civic activity. The difference between them and the degree of correlation of these concepts is established. It was found that the concept of «social activity» is much broader than the concept of «public activity», as it covers all ways of active interaction of the individual with society. However, «public activities» are implemented only within the framework of free non-profit activities.

The connection between the concept of «public activity» and the concepts of «social activity» is revealed. The article identified methods, forms and directions of public activity. Based on the study and analysis of scientific and reference literature, the definition of public activity as an independent, voluntary activity aimed at solving socially significant problems.

Keywords: : activity, public activity, social activity, personality.

Вступ. Демократизація всіх трансформаційних процесів в Україні актуалізує для інституту вищої освіти завдання залучення представників студентства до активної участі в соціальних процесах. Зауважимо, що студентство як соціальна група завжди виступало дієвою силою прогресивного суспільного розвитку. Особливу роль у вирішенні означених завдань відіграє громадська діяльність, як форма колективної, добровільної, відкритої, самоорганізованої діяльності студентів.

Проблема організації громадської діяльності завжди була в центрі уваги науковців. Так, певні аспекти проблеми висвітлювалися в дослідженнях особливостей становлення та політичного спрямування

молодіжного громадського руху в Україні (М. Головатий, В. Головенько, Т. Дацюк, Д. Деревинський, О. Корнієвський, Р. Пальчевський, В. Прилуцький, В. Окаринський, Б. Савчук, І. Шумський та ін.). Зазначимо, що в сучасному науковому просторі існує певна неузгодженість у трактуванні поняття «громадської діяльності».

Мета та завдання: на основі теоретичного аналізу визначити суть поняття «громадська діяльність» та схарактеризувати його зміст.

Методи дослідження. У процесі дослідження нами були використані такі методи, як-от: аналіз, узагальнення, систематизація психолого-педагогічних, соціологічних, філософських праць учених, енциклопедично-довідкової літератури з питань громадської діяльності особистості, які дали змогу детально вивчити та проаналізувати суть поняття «громадська діяльність» та схарактеризувати його зміст.

Результати. Як показав аналіз науково-педагогічної, психологічної, соціологічної, енциклопедично-довідкової літератури, поняття «громадська діяльність» має міждисциплінарний характер і застосовується у науково-термінологічному полі таких наук, як: педагогіка, психологія, філософія, соціологія тощо. Проте, на сьогодні спостерігається певна неузгодженість науковців стосовно визначення суті означеного поняття та характеристики його змісту.

Наприклад, у науково-філософських дослідженнях до питань громадської діяльності звертаються при вивченні проблем духовності й світогляду людини, обумовлених соціальними екзистенціальними особливостями, побудови взаємовідношень індивідуума з соціумом. Так, В. Афанасьєв (Afanas'ev, 1968; Afanas'ev, 1973) досліджував деякі аспекти організації громадської діяльності як складової процесів громадського управління, обумовлених соціальною специфікою науково-технічного прогресу. На думку автора, громадська діяльність, реалізована у напрямі соціального управління, може стати ефективною формою управління суспільством якщо зусилля усіх учасників цього процесу консолідуються навколо загальної мети – забезпечити прогресивні зміни та розвиток суспільства.

У дослідженнях Л. Буєвої (Bueva, 1988; Bueva, 1968), присвячених впливу соціального середовища на розвиток особистості, також розглядалися окремі аспекти громадської діяльності. Зокрема, авторка зверталася до громадської діяльності при вивченні змісту, структури соціального середовища, специфіки взаємовпливу макро і мікро-середовища й визначенні ролі діяльності та спілкування індивідуума у формуванні його духовності, співвідношення індивідуальної і суспільної свідомості. Громадська

діяльність вивчалася при висвітленні питань соціального буття індивідуума, як форма прояву його активності, індивідуальності, його суб'єктивного світу. Громадська діяльність, за переконанням ученої, виступає проявом творчої природи і самостійності людини, забезпечує та підтримує реалізацію процесів соціально-особистісного становлення, свободи вибору, пошуку своєї місії в соціальному бутті.

У науковому доробку М. Кветного громадська діяльність представлена в контексті досліджень діяльності особистості в суспільстві, яка розглядалася як складна структурована багатофункціональна система (Kvetnoj, 1974).

У дослідженнях соціологічної науки (І. Кон, Г. Філонов) громадська діяльність схарактеризована як свідома, цілеспрямована діяльність управлінського спрямування й визначається умовою підготовки індивідуума до свідомого, самоврегульованого функціонування в суспільстві.

У дослідженнях представників психологічної науки (А. Зосимовський (Zosimovskij, 1982), А. Петровський (Petrovskij, 1982) та ін.) питання громадської діяльності розкриваються при вивченні процесів діяльності й її ролі у розвитку особистості: активності, відповідальності, організованості, цілеспрямованості, комунікативних навичок тощо. Громадська діяльність також розглядається як ефективний засіб формування дружніх, відповідальних міжособистісних стосунків, стимулювання згуртованості колективу.

Вивчення науково-довідкової літератури дозволило визначити суть поняття «громадська діяльність» як самостійну, усвідомлену, відповідальну діяльність громадян, здійснювану ними добровільно і безкорисливо, спрямовану на задоволення потреб окремих громадян, групи або спільноти, яка реалізує завдання відстоювання гуманістичних, моральних, духовних, демократичних цінностей, сприяє вирішенню питань розвитку та вдосконалення соціуму.

Необхідно зазначити, що поняття «громадська діяльність» пов'язують, а деколи й ототожнюють із такими поняттями, як «громадська активність», «соціальна активність», «громадянська активність» тощо.

Зупинимосся на означеній термінології більш детально. Отже, розглянемо поняття «соціальна діяльність», яке інколи використовують як синонімічне поняттю «громадська діяльність».

Ми поділяємо позицію А. Брушлинського, який підкреслював, що терміни соціальне і громадське необхідно розрізняти. Соціальне – це загальна, певною мірою абстрактна категорія. Громадське ж – більш конкретне поняття, яке характеризує певні форми прояву соціального: національні, культурні тощо (Brushlinskij, 1994).

Цікавою, з нашої точки зору, є думка Н. Степанової, яка визначала критерієм розмежування понять «соціальна діяльність» та «громадська діяльність» факт матеріальної винагороди. На думку ученої, поняття «соціальна діяльність» значно ширше за поняття «громадська діяльність», оскільки об'єднує усі напрями роботи, які припускають отримання заробітної платні за їх виконання, «тоді як громадська діяльність визначає на практиці діяльну участь людини у різних формах життя колективу і суспільства у цілому, що виходять за межі оплачуваної професійної праці» (Kon, 1981).

Поняття «громадська діяльність» також пов'язують із поняттям «громадська активність». Зауважимо, що хоча вони у певній мірі взаємодоповнюють та взаємообумовлюють один одного, проте не є тотожними. Дійсно, неможливо організувати та реалізувати громадську активність без громадської діяльності. У той же час, громадська діяльність може досягти значних результатів і стати ефективною лише за умови активної позиції всіх її учасників.

Отже, задля більш чіткого розуміння суті кожного з цих термінів й усвідомлення різниці між ними зупинимось більш детально на понятті «громадська активність», визначимо суть цього поняття та схарактеризуємо його зміст. Як показали аналіз та вивчення довідкової літератури (Kodzhaspirova, 2005; Kon, 1981), «громадська активність» розглядається як ініціативне, діяльне ставлення індивідуума до соціально значущих подій, суспільних процесів, життя соціуму взагалі.

У той же час, з точки зору психологічних досліджень, під «громадською активністю» розуміють особливу морально-вольову якість особистості, яка обумовлює наявність таких рис: вимогливість, ініціативність, відповідальність, старанність, самостійність, інтерес до громадського життя. Оскільки в основі громадської активності лежать активні дії, проявлятися вона може в різних напрямках і формах громадської діяльності.

Вивчення та аналіз науково-педагогічної літератури дозволили встановити, що основними характеристиками громадської активності є її соціальна обумовленість та соціальна спрямованість. Слід зауважити, що певні напрями діяльності можуть бути соціально обумовленими, проте за своєю спрямованістю можуть бути антисоціальними. Громадська активність завжди пов'язана з прогресивною, соціально спрямованою громадською діяльністю.

Як показало вивчення наукової літератури, поняття «громадська активність» та «громадська діяльність» студентів також розглядаються у взаємозв'язку. Такий підхід обумовлений визначенням суті означених понять

та сферою їх реалізації. Як відомо, студент у системі закладу вищої освіти виступає як об'єктом виховання, педагогічного впливу взагалі, так і його суб'єктом, активним учасником педагогічного процесу. Формування поглядів, переконань, установок студентів відбувається у процесі взаємодії з освітнім середовищем навчального закладу, засвоєння ними пріоритетів, ідеалів, норм поведінки, зразків взаємовідносин тощо. Усе це сприяє формуванню громадської активності студента. Активна, самостійна, відповідальна позиція студента, в свою чергу, реалізується через систему громадської роботи навчального закладу, широкий спектр напрямів громадської діяльності у суспільстві в цілому (Fel'dshtejn, 1982).

Вивчення науково-педагогічної літератури встановило, що розвиток громадської активності студентства обумовлений системою факторів, які визначають спрямованість громадської активності, її рівень, форми та прояви. Виділяють так звані загальні та специфічні фактори. Загальні фактори визначають стратегічний напрям діяльності, її ціннісну орієнтацію. До загальних факторів належать: соціально-економічні, політичні, гуманітарні та ідеологічні стандарти суспільства. Специфічні фактори визначають вибір конкретних заходів задля вирішення певного завдання. До специфічних факторів відносять: соціальне середовище, систему освіти, особистісні, індивідуальні, соціальні особливості студентів, рівень сформованості колективу, матеріально-технічну базу навчального закладу, рівень громадської роботи в колективі тощо (Yakuba, 1977).

Близьким до поняття «громадська діяльність» є також поняття «соціальна активність». Різні аспекти проблеми соціальної активності розглядали О. Безпалько, С. Грабовська, Н. Ковтун, С. Потапова, К. Ямкова. За переконанням С. Потапової, соціальна активність є «соціально-психологічною, ціннісною установкою суб'єкта, яка реалізується в його діяльності» (Potapova, 2005). За переконанням ученої, показником соціально активної діяльності є її самостійний характер. Тобто, діяльність не може бути спеціально організована й запропонована ззовні. Соціальна активність проявляється у такій діяльності, коли вона стає внутрішньо необхідною для людини, для її інтересів, потреб. Внутрішнім механізмом активності виступають саме потреби, які усвідомлюються особистістю і мотивують її до їхньої реалізації. Зауважимо, що потребами в даному контексті можуть виступати лише соціально значущі ідеї, інтереси і прагнення, задоволення яких сприятиме вирішенню актуальних проблем суспільного життя (Potapova, 2005).

Отже, соціальна активність – свідома, самостійна діяльність, яка спрямована на задоволення потреб особистості, що мають соціально вагомий статус та значення.

У ході дослідження було встановлено що соціальна активність виступає певною основою для формування і розвитку системи соціальних, психологічних, особистісних рис індивідуума.

Соціальна активність проявляється у здатності особистості самостійно здійснювати соціально значущу діяльність, самостійно ініціювати актуальні напрями роботи, генерувати ідеї, формулювати цілі та завдання, самостійно визначати шляхи їх вирішення та організовувати практичні заходи реалізації цих завдань на практиці.

Отже, соціальна активність є показником цілісності особистості, її соціальної зрілості, що визначається готовністю до відповідальної поведінки, усвідомленому ставленню до основних життєво важливих категорій: життєві цілі, самовдосконалення, стратегія поведінки тощо.

Ми погоджуємося з позицією О. Безпалько стосовно того, що соціальна активність є певною ознакою способу життя індивідууму, або групи осіб, спільноти, яка характеризується потребою докласти усі свої можливості (здібності, інтереси, знання, досвід і навички, вольові та творчі зусилля) на вирішення актуальних завдань, потреб, досягнення певної мети і ідеалу, готовністю засвоїти нові знання, вміння та навички, або вдосконалити вже набуті задля побудови необхідних умов, природних та соціальних зв'язків тощо (Kvetnoj, 1974).

Як показало вивчення педагогічної, психологічної, соціологічної, довідкової літератури, громадську діяльність іноді пов'язують із поняттям громадянської активності. Наприклад, Д. Акімов, Т. Безверха та інші, аналізуючи суть терміну «громадянська активність», визначають її як особливу якість індивідуума, що формується і розвивається внаслідок ціннісних пріоритетів людини, гуманітарних стандартів суспільства, правових норм та вимог держави, визначає зміст і напрями діяльності особистості в суспільстві, особливості його комунікації з соціумом, характер побудови взаємовідносин з ним, впливає на взаємодію людини із інститутом влади. Зазначимо, що громадянську активність іноді розглядають як форму громадської активності, яка має потужний потенціал й впливові можливості задля зміни соціально-політичних характеристик суспільства.

М. Остапенко в роботі «Громадянська активність як основа формування громадянського суспільства» доводить, що громадянська активність може проявлятися як на зовнішньому (поведінковому) рівні – у формі певної діяльності, поведінки, участі, так і на внутрішньому рівні – у

формі принципів, переконань, поглядів, мотивів, цінностей, пріоритетів, настанов. Авторка визначила певні форми прояву активності: виконання правил, певних дій, консолідація та об'єднання навколо конкретної ідеї або мети.

Вивчення та аналіз психолого-педагогічної літератури дозволяє стверджувати, що фактором розвитку громадянської активності особистості виступають її особистісні характеристики, наявність системи певних якостей, а саме: ініціативність, самостійність, відповідальність, інтерес до суспільної і громадської роботи, вимогливість до себе та до оточуючих, організаторські здібності, готовність допомагати іншим, активність тощо.

Громадянська активність реалізується у таких напрямках, як: участь у обговоренні, опрацюванні та впливу на систему рішень, які у будь-який спосіб регулюють громадянські відносини у суспільстві, участь у обговоренні розпоряджень, законів, участь у прийнятті або відхиленні правових актів, які корелюють інтереси громади, групи осіб, певної особи.

Незважаючи на наявність спільних рис у тлумаченні понять «громадської діяльності» та «громадянської активності», їх слід відрізняти. «Громадянська активність» – це якість, притаманна особистості, а «громадська діяльність» – активна, дієва позиція, яка здатна внести зміни до суспільного життя, змінити його на краще.

Отже, поняття «громадська діяльність» пов'язано з такими поняттями як «громадська активність», «соціальна активність», «громадянська активність». Активність, як особистісна якість, притаманна особистості, спонукає її до здійснення певної діяльності, реалізується у різних соціально значущих напрямках діяльності. Саме активність визначає і обумовлює діяльність. У свою чергу, діяльність виступає ареною для формування і розвитку рис, що характеризують і визначають активну позицію особистості.

Слід також розмежувати поняття «соціальне» і «громадське», які не є тотожними. У контексті діяльності «громадське» має більш конкретне значення, вузьке трактування, оскільки проєктується у площину виконання благодійної, безоплатної роботи та ініціативи. «Соціальне» ж охоплює усі сфери діяльності людини в суспільстві.

Проведене дослідження встановило, що для реалізації громадської діяльності на сьогодні використовується широкий загальний методів, а саме: проєкти, акції, майстер-класи, бесіди, лекції, дискусії, диспути, вікторини, змагання, ігри, воркшопи, екскурсії, походи, ярмарки, концерти тощо. Здійснюється громадська діяльність переважно у масових, колективних і групових формах, іноді – в індивідуальній. Основними напрямками

громадської діяльності є: валеологічний, психологічний, культурно-дозвіллевий, благодійний тощо.

Вивчення та аналіз науково-педагогічної літератури дозволили виділити основні особливості громадської діяльності, як-от:

- добровільність, безкорисність та безоплатність;
- спрямованість на захист інтересів окремої особистості, групи людей, колективу, громади, суспільства тощо;
- наявність соціально значущої мети;
- розвивальні та виховні можливості для всіх учасників;
- доступність і відкритість для всіх бажаючих;
- динамічний характер особового складу, що гарантує наступність традицій, норм і принципів, вимагає постійних змін формату і методів діяльності.

Обговорення. Ми погоджуємося з думкою інших науковців, які досліджували проблему громадської діяльності і вказували на її добровільний характер, ініціативу, самостійність та активну позицію учасників.

Разом з тим зазначимо, що «громадська діяльність» здійснюється виключно на добровільній, безоплатній основі, спрямована на задоволення соціально значущих потреб особистості, групи людей, спільноти, суспільства у цілому. Її характер і зміст відповідають високим моральним, гуманістичним стандартам суспільства й спрямовані на покращення різних аспектів життєдіяльності суспільства, виховання та розвиток учасників цієї діяльності.

Отже, громадська діяльність, як неприбуткова, добровільна діяльність, яка спрямована на вирішення актуальних завдань, що мають соціально значущий характер, виступає певною ареною для формування особистісних, професійних, ділових якостей майбутніх спеціалістів, здійснюється в організованих формах, характеризується широким розмаїттям форм і методів.

Висновки. Проведене дослідження переконливо довело, що організація громадської роботи, яка має значний потенціал і можливості для формування соціально значущих та затребуваних в умовах сьогодення якостей і поведінкових моделей особистості вимагає чіткого визначення й розуміння змісту поняття «громадської діяльності». Наприклад, особливої актуальності набуває потреба термінологічного розмежування таких понять, як: «громадська діяльність», «соціальна діяльність», «громадська активність», «соціальна активність». У ході дослідження було з'ясовано, що означені

поняття знайшли неоднозначне тлумачення в роботах науковців. У той же час необхідно зауважити, що вивчення та аналіз різних підходів до визначення досліджуваного поняття уможливорює більш повно та ґрунтовно з'ясувати його суть та схарактеризувати його зміст.

Перспективами подальших наукових пошуків можуть стати питання визначення структури громадської діяльності, її функцій, форм та методів.

ЛІТЕРАТУРА:

- Афанасьев В. Г. Научное управление обществом. М. : Политиздат, 1968. 384 с.
- Афанасьев В. Г. Научное управление. М. : Политиздат, 1973. 154 с.
- Безпалько О. В. Розвиток соціальної активності особистості у дитячому об'єднанні. *Вісник психології і соціальної педагогіки* : зб. наук. праць. Вип. 8. К., 2012. [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.psych.kiev.ua.
- Брушлинский А. В. Проблемы психологии субъекта. М. : Институт психологии РАН, 1994. 109 с.
- Будева Л. П. Человек и общественный прогресс. *Вопросы философии*. 1988. № 3. С. 7-18
- Будева Л. П. Социальная среда и сознание личности. М.: МГУ, 1968. 268с.
- Зосимовский А. В. Формирование общественной направленности личности в школьном возрасте. М. : Издательство Московского университета, 1982. 200 с.
- Идеалы становления личности студента. Х. : Вища школа, 1977. 203 с
- Кветной М. С. Человеческая деятельность: сущность, структура, типы. Саратов: Просвещение, 1974. 214 с.
- Коджаспирова Г. М. Педагогический словарь : для студентов высш. и сред. пед. учеб. заведений. М. : Академия, 2005. 448 с.
- Петровский А. В. Личность. Деятельность. Коллектив. М. : Политиздат, 1982. 255 с.
- Потапова С. А. Социальная активность студенческой молодежи современного молодого города СПб.: Инфрада, 2005. 142 с.
- Словарь по этике / под ред. И. Кона. М. : Политиздат, 1981. 480 с.
- Фельдштейн Д. И. Психологические основы общественно полезной деятельности подростков. М. : Педагогика, 1982. 224 с.
- Ямкова К. С. Визначення сутності та змісту соціальної активності в науковій думці. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького*. Серія: Педагогіка. 2011. № 6. С. 357–365.

REFERENCES:

- Afanas'ev, V. (1968). *Nauchnoe upravlenie obshchestvomp* [Scientific management of society]. Moskva : Politizdat (in Russian).
- Afanas'ev, V. (1973). *Nauchnoe upravlenie* [Scientific management]. Moskva : Politizdat (in Russian).
- Bezpal'ko, O. (2012). Rozvytok sotsialnoi aktyvnosti osobystosti u dytiachomu obiednanni [Development of social activity of the individual in the children's association]. *Visnyk psykholohii i sotsialnoi pedahohiky*, 8. Retrieved from : www.psych.kiev.ua (in Ukrainian).
- Brushlinskij, A. (1994). Problemy psihologii sub"ekta [Problems of subject psychology]. Moskva : Institut psihologii RAN (in Russian).
- Bueva, L. (1968). Social'naya sreda i soznanie lichnosti [Social environment and personality consciousness]. Moskva : MGU (in Russian).
- Bueva, L. (1988). Snelovek i obshchestvennyj progress [Man and social progress]. *Voprosy filosofii*, 3, 7-18 (in Russian).

- Fel'dshtejn, D. (1982). Psihologicheskie osnovy obshchestvenno poleznoj deyatel'nosti podrostkov [Psychological foundations of socially useful activities of adolescents]. Moskva : Pedagogika (in Russian).
- Iamkova, K. (2011). Vyznachennia sutnosti ta zmistu sotsialnoi aktyvnosti v naukovi dumtsi [Definition of the essence and content of social activity in scientific thought]. *Naukovyi visnyk Melitopolskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Bohdana Khmelnytskoho. Seriya: Pedahohika*, 6, 357-365 (in Ukrainian).
- Kodzhaspirova, G. (2005). Pedagogicheskij slovar' : dlya studentov vyssh. i sred. ped. ucheb. Zavedenij [Pedagogical dictionary: for students of higher education. and Wednesday ped. study. institutions]. Moskva : Akademiya (in Russian).
- Kon I. (Ed.). (1981). Slovar' po etike [Dictionary of Ethics]. Moskva : Politizdat (in Russian).
- Kvetnoj, M. (1974). Chelovecheskaya deyatel'nost': sushchnost', struktura, tipy [Human activity: essence, structure, types]. Saratov: Prosveshchenie (in Russian).
- Petrovskij, A. (1982). Lichnost'. Deyatel'nost'. Kollektiv [Personality. Activity. Team]. Moskva : Politizdat (in Russian).
- Potapova, S. (2005). Social'naya aktivnost' studencheskoj molodezhi sovremennogo molodogo goroda [Social activity of student youth in the modern young city]. SPb. : Infroda (in Russian).
- Yakuba, E. A. (Ed.). (1977). Idealy stanovleniya lichnosti studenta [Ideals for the formation of the student's personality]. Khar'kov : Vishcha shkola MGU (in Russian).
- Zosimovskij, A. (1982). Formirovanie obshchestvennoj napravlenosti lichnosti v shkol'nom vozraste [Formation of the social orientation of the individual in school pay]. Moskva : MGU (in Russian).

Інформація про автора:

Кін Олена Миколаївна,
ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-1935-6483>, кандидат педагогічних наук, доцент
доцент кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, вул. Валентинівська, 2, м. Харків, Україна, 61166

e-mail: kin_f@ukr.net

Information about the author:

Kin Olena Mykolaivna,
ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-1935-6483>, Candidate of Pedagogical Sciences, Ph.D., Associate Professor Department of of Education and Innovative Pedagogy H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Valentynivska st.,2, Kharkiv, Ukraine, 61166

e-mail: kin_f@ukr.net

Цитуйте цю статтю як: Кін О.М. Теоретичний аналіз поняття «громадська діяльність». *Теорія та методика навчання та виховання*. 2021. № 50. С.87-97.
DOI: 10.34142/23128046.2021.50.08

Дата надходження статті до редакції: 15.04.2021 р.
Стаття прийнята до друку: 27.04.2021 р.